

20180309

CBA Nyhetsbrev våren 2018

CBA har nu haft verksamhet under ett år. Ett 30-tal företag och organisationer är medlemmar. Medlemsantalet förväntas öka.

Här redogörs för verksamheten under det första året och något om planerade aktiviteter under 2018.

Styrgrupp- och medlemsförteckning se lista i slutet av den här sammanställningen.

Bostadsdagar, seminarier och andra presentationer

CBA har genomfört Bostadsdagar i Göteborg, Jönköping, Växjö och Stockholm. Under bostadsdagarna har CBA presenterats, tillsammans med pågående forskning. Under våren 2018 planeras en liknande bostadsdag i Malmö. Bostadsdagarna har varit uppskattade och ofta varit fullsatta arrangemang. Ett kontaktnät byggs upp.

CBA planerar kommande Bostadsdag om ekonomi 14 maj, i Göteborg. Bostadsdagar om ekonomi planeras också i Stockholm o Malmö

Två seminarier serier med fokus på bostadskvalitet, planlösningar har redovisats under 2017. I mars presenterade Sweco architects sin plansammanställning under ett frukostseminarium och 2 november publicerade Liljewalls sitt arbete i form av boken "Bostäder att trivas i".

CBA har genom PhD Hanna Morichetto presenterat verksamheten under Almedalsveckan i juli. Det var ett samarrangemang Strategisk arkitektur, ett av medlemsföretagen.

CBA genomförde ett seminarium även på bostadsmässan i Vallastaden i september.

Frukostseminarier

Under 2018 kommer populariseringar och bostadsundersökningar att vara klara. CBA anordnar frukostseminarier om varje enskild händelse.

CBA bostadsforskningsdag

13 juni är CBA med och planerar en bostadsforskningsdag på Chalmers. Pågående bostadsforskning kommer presenteras i form av 75% och 90% doktorandseminarier. Forskare kommer också föreläsa om metoder och teorier inom bostadsforskningen.

Populariseringar

Två populariseringar genomförs: Eva Minoura – *Bostadsgården* och Pernilla Hagbert – *Det hållbara hemmet*. CBA ger forskaren en ersättning om 80tkr och gör också en layout. Sen tar förlaget vid och står för kostnad för tryck och distribution.

Studentlitteratur är aktuell som samarbetspartner. Projekten presenteras också i kommande frukostseminarier.

Forskningsaktiviteter

Fyra Formasansökningar om forskningsmedel har lämnats in. Bland annat till Formas nya forskningssatsning Social bostadspolitik, Besked om forskningsmedel kommer under hösten 2018. Från CBA har Paula Femenias, Kajsa Crona och Ola Nylander arbetat med ansökningarna.

Ett forskningsprojekt där CBA forskning presenterats i fyra artiklar har gjorts för Stockholms stad.

En bostadsundersökning pågår på Främlingsvägen i Stockholm. Projektet gör CBA i samverkan med huvudpartner Brunnberg&Forshed. Under våren 2018 kommer projektet presenteras i med rapport och i seminarieform.

En andra pågående bostadsundersökning har fokus på de nya bostäderna på Älvstranden, Göteborg. Studien görs av PhD Morgan Andersson, som jobbar på Lokalförvaltningen i Göteborgs stad. Arbetet med bostadsundersökningen beräknas vara klar under 2018.

Ett forskningsprojekt om bostadskvalitet och värderingssystem startas tillsammans med Framtiden. En Gästforskare engageras under 3 år. CBA finansierar projektet med 50%, Framtiden med 50%. Här finns möjlighet för CBA att få en person som kan sköta viss fortlöpande administration, delta i FoUarbeten mm. Forskningsuppgiften för seniorforskaren är att utveckla en kriterielista i 10 punkter om bostadskvalitet.

Under våren utför CBA ett forskningsprojekt för Stadsledningskontoret Göteborg. En utvärdering av den utförsäljning av 580 hyresrätter till bostadsrätter som allmännyttan gjorde i tre förortsområde 2006-2008. Uppdraget utförs av Ola Nylander, Paula Femenias och Liane Thuvander tillsammans med ett par yngre projektanställda arkitekter.

Ett forskningsuppdrag tillsammans med Bo-institutet planeras under 2018 där bostadsfinansiering, hyresberäkningar, kostnader kommer utredas.

Två bostadsvaneundersökningar startas upp under 2018. Förslag på inriktningar: Boende i blandstad, mötesplatser i bostadskvarteret, bostadshusets kommunikation.

CBA håller på att ta fram en Bygglovsbok där samtliga bygglov för Göteborg 2016 redovisas, tillsammans med en analys. Kaj Granath, forskare vid Jönköping University arbetar med detta. Diskussioner förs med KTH Grön Bostad om att för 2017 göra en gemensam bygglovsbok som täcker in Göteborg, Stockholm och Malmö. Dvs 70-80% av allt som byggs i Sverige. Där kommer ett samarbete med 'Svensk standard' att inledas.

För kunskapsuppbyggnad på längre sikt är en doktorand en viktig satsning. Det finns idag resurser inom CBA för detta. Men det finns stora fördelar med samarbetsprojekt med medlemsföretag kring detta.

CBA jobbar vidare med detta för att skapa förutsättningar för en doktorand med fokus på utveckla kunskap kring bostadskvalitet.

Utbildning

Under 2017 genomfördes bostadskurser på kandidat och masternivå. I kandidatkursen Stadsbostaden medverkade professor Anders Svensson med en ekonomikurs och övning. Kursansvarig Anna Braide Eriksson. Under 2017 genomfördes en bostadsskola i samarbete med Strategisk arkitektur. Under två träffar utbildades kontorets beställare i bostadsarkitektur.

Under höstterminen 2017 gjorde fyra examensarbeten med fokus på bostadens arkitektur. Projekten kan nu ses på CBAs hemsida.

Kurser för medlemsföretagen

Tillsammans med Huvudpartnern Strategisk arkitektur har en bostadsskola utvecklats, med fokus på planlösningen. Del två planeras under våren med fokus på bostäder/planlösningar som tål ombyggnad och kvarboende. Attraktivitet över tid.

Det har varit en bostadsskola som nått beställare. En liknande bostadsskola kommer genomföras för medlemsföretaget Stockholmshem och även för Framtiden i Göteborg. (Se mer om bostadsplanekurs).

Ekonomikurs

Tillsammans med professor Anders Svensson (f d vd White) kommer CBA att i 22 maj 2018 starta en första vidareutbildningskurs för medlemsföretagen. Kursen kommer ledas av Anders Svensson och pågå under 5 heldagar, maj-sep 2018. Kursen omfattar 40 timmar plus hemarbete och har följande delar:

- Exploateringsekonomi
- Fastighetsekonomi
- Exploatörens investeringskalkyl.
- Entreprenadekonomi
- Sociala investeringar

Information och anmälmöjligheter till kursen skickas ut 5-6 mars.

Material- och detaljkurs

Tillsammans med August Orrling och Magnus Almung planeras en kurs om bostadshusets material och detaljer. Kursen kommer vända sig mot yrkesverksamma yngre arkitekter som vill fördjupa och utveckla sina kunskaper om material och detaljer. Tegel, trä och plåt är några av de material som kommer vara med som delmoment i kursen. Kursen kommer omfatta 80 timmar med studiebesök på tegelbruk, murövningar, studiebesök massivträ tillverkning, föreläsningar och eget arbete med detaljer.

CBA genomför den här kursen med start hösten 2018.

Bostadsplankurs

Den bostadsskola som utvecklats tillsammans med Strategisk arkitektur kommer utvecklas till en kurs i bostadsplanlösningar, arkitekturkvalitet, seniorboende och teknik. Kursen planeras med fem heldagar.

Det är en bostadskurs som CBA har ambitioner att genomföra en gång per år och då vara öppen för alla medlemsföretag. I dessa diskussioner finns även Chalmers Professional Education med för att kunna ge högskolepoäng för deltagarna.

CBA genomför den här kursen. 2018/2019.

Föreläsningar

Under våren 2018 är följande föreläsningar inplanerade.

21 mars	Margareta Diedrich, Sweco, om bostadsprojekt
29 mars	Laila Reppen, egen verksamhet, om villans historia och byggdetaljernas värde
11 april	Susanna Rignér, Radar arkitekter, om bostadsprojekt
18 april	Kaj Granath, Jönköping University, aktuella bostadsprojekt Köpenhamn

Styrgrupp

25 oktober träffades CBA styrgrupp i ett första möte. 21 februari hölls CBAs andra styrgruppsmöte. Styrgruppens medlemmar är utsedda från Huvud- och forskningspartners och består av:

Ola Nylander Föreståndare CBA, Chalmers

Gunnar Persson, Framtiden

Kajsa Crona, Sweco

Paula Femenias Chalmers, vetenskaplig ledare

Mikael Ahlén, Riksbyggen

Pedram Kouchakpour, Hyresgästföreningen

Lena Josgård, HSB

Hilda Esping, Liljewall

Ludmilla Larsson, Brunnberg och Forshed

Johan Lundin White Henrik Orrsjö, JM

Wolfgang Kropp, repr. Institutionen för Arkitektur och Samhällsbyggnadsteknik

Liane Thuvander Chalmers Styrkeområde Samhällsbyggnad,

Exjobbssarbeten

CBA kommer uppmana medlemsföretagen att ge förslag på examensarbeten. Det kan vara klassiska examensarbete inom arkitektur, men även för entreprenörstudenter på andra delar av Chalmers. Ambitionen är att genomföra 10-15 examensarbeten varje termin.

Ämnesområden kan spänna över ett brett fält från att ge förslag till bostadshus, nya sätt att bo, visa på möjligheter på olika platser för nya bostadshus, ny teknik inom ekologi, sammanställning av statistik gällande bostadsutveckling eller deltagande i FoU-projekt och/eller vara med och göra delar av FoU-projekt.

1 Exjobbet **Reform the Norm** av Emma Anderberg och Matilda Leffler diskuteras boende och bostad ur ett genusperspektiv. *How can residential architecture challenge gender norms and promote gender equality?*

2 Exjobbet **Viskaplus, Första plusenergiområdet i Viskafors** av Miran Alwan visar hur 22 nya hyresrättsvillor kan komplettera Viskafors centrum. De nya husen ligger kring en konstgjord sjö som också är en del i projektets energisystem.

3 Exjobbet **STUDENT HOUSING FOR A BETTER FUTURE** av Gabriela Stojanovska presenterar ett studentbostadshus med fokus på sociala mötesplatser för de boende, plusenergisystemen, och möjligheter till odling i vertikala växthus.

4 Exjobbet **Studenthousing for a better future** av Erik Åström har också fokus på hur mötesplatser kan utvecklas i ett studentboende. *How can the shared areas within a housing context be developed and designed so that new interactive relationships between functions can be formed?*

Medlemmar mars 2018

Stödjande partners

Länsstyrelsen V Götaland

Abako arkitekter

Erseus arkitekter

Bengt Dahlgren

Viskaforshem

Bo-Institutet

Dreem arkitekter

Tinna Harling arkitekter

Falkenbergs bostadsbolag

QPG

BoVieran

Huvudpartners

KUB arkitekter

Semrén & Månsson

Strategisk Arkitektur

Brunnberg&Forshed arkitektkontor

Vätterhem

Fastighetskontoret och

Stadsbyggnadskontoret i Göteborg
Stockholmshem
JM AB

Huvud- och forskningspartners

HSB

Hyresgästföreningen

Framtiden

Riksbyggen

Liljewalls arkitekter, genom adjungering

Sweco arkitekter, genom adjungering

White arkitekter, genom adjungering

Företag som är på väg att bli medlemmar

Tengboms arkitekter

Fredblads arkitekter

Radar arkitekter

Ola Nylander

Föreståndare för Centrum för boendets arkitektur